

PÉNZÜGYMINISZTERIUM

TÜK szám: 1/4-34/2018.

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

Érvényességi idő: 2018. szeptember 19. 10:30 óra

Minősítő neve: Mészáros László

Beosztása: főosztályvezető

Készült: 1 eredeti és 0 fm. példányban

Egy példány: lap

Kapják elosztó szerint.

Ez a: sz. fm. példány

É

**55 344 07 Vállalkozási mérlegképes könyvelő
szakképesítés-ráépülés**

27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet (25/2014. (VIII.26) NGM rendelet által módosított)

**Komplex szakmai vizsga
Gyakorlati vizsgatevékenysége
javítási-értékelési útmutató**

A vizsgafeladat megnevezése:

Elemzési-ellenőrzési gyakorlati feladatok

A vizsgafeladat időtartama: 150 perc

A vizsgafeladat aránya: 20%

A vizsga ideje: 2018. szeptember 19. 8:00 óra

Segédeszköz: nem programozható zsebszámológép használható

P. H.

2018. szeptember

I. feladat (5 + 5 = 10 pont)

a)

A stratégia kialakításakor elengedhetetlen, hogy a vállalkozás megismerje és értékelje az iparágban (mikrokörnyezetben) érvényesülő azon gazdasági tényezőket, amelyek meghatározóak a versenyhelyzetére. Ezeknek a hatásoknak a felismerésén alapszik Porter elemzési modellje, az öt versenyerő modell.

Feladat:

Sorolja fel a Porter modell (versenyelőny modell) öt tényezőjét!

- potenciális versenytársak megjelenésének veszélye (új belépők)
- szállítók alkupozíciója
- vevők alkupozíciója
- helyettesítő termékekből adódó veszélyek
- már meglévő versenytársak miatti verseny intenzitása

Nem csak a szó szerintire megnevezésére jár pont, akkor teljes pontszám jár, ha tartalmilag jó az elnevezés.

b)

Feladat:

Jelölje a megfelelő oszlopba tett X-szel, hogy melyik fokozatba helyezné el az alábbi vagyoni elemeket egy négyfokozatú statikus likviditási mérlegben! **5 * 1 = 5 pont**

Egy sorba csak egy jelölés tehető. Több jelölés esetén az adott sorra nem jár pont.

Vagyoni elemek		Eszköz				Forrás			
		1	2	3	4	1	2	3	4
1.	Lekötött tartalék								X
2.	Befektetési célú hitelviszonyos értékpapír				X				
3.	Lejárt adótartozás					X			
4.	Vevőkkel szembeni követelés		X						
5.	Hosszú lejáratú hiteltartozás							X	

II. feladat (9 + 6 = 15 pont)

A vállalkozás egyféle késztermék előállításával foglalkozik. Az elmúlt két negyedév bérköltségéről az alábbi adatokat ismerjük.

<i>Megnevezés (mennyiségi egység)</i>	<i>Bázisidőszak</i>	<i>Tárgyidőszak</i>
Termelt mennyiség (ezer db)	200	230
Fajlagos munkaerő felhasználás (mó/db)	8	7
Órabér (Ft/mó)	1 500	1 600

Feladatok:

- a) Az abszolút különbözetek módszere (láncmódszer) segítségével elemezze a bérköltség alakulását!
- b) Szövegesen is értékelje a kiszámolt eltéréseket!

*a) Módszertanilag más levezetés is elfogadható, amennyiben azonos végeredményt sikerül kihozni. 6 * 1,5 = 9 pont*

Bázis bérktg.: $K_0 = q_0 * f_0 * p_0 = 200 * 8 * 1\,500 = 2\,400\,000$ eFt

Tárgy bérktg.: $K_1 = q_1 * f_1 * p_1 = 230 * 7 * 1\,600 = 2\,576\,000$ eFt

Teljes költségeltérés: $\Delta K = K_1 - K_0 = 2\,576\,000 - 2\,400\,000 = +176\,000$ eFt

Volumenhatás: $\Delta q = (q_1 - q_0) * f_0 * p_0 = (230 - 200) * 8 * 1\,500 = +360\,000$ eFt

Fajlagos hatás: $\Delta f = q_1 * (f_1 - f_0) * p_0 = 230 * (7 - 8) * 1\,500 = -345\,000$ eFt

Tarifális hatás: $\Delta p = q_1 * f_1 * (p_1 - p_0) = 230 * 7 * (1\,600 - 1\,500) = +161\,000$ eFt

b) 4 * 1,5 = 6 pont

A bérktg. összesen 176 000 eFt-tal növekedett a következő tényezőknek köszönhetően:

- a termelt mennyiség növekedése miatt 360 000 eFt-tal nőtt a bérktg.;
- a fajlagos munkaerő felhasználásban bekövetkezett hatékonyság javulása 345 000 eFt-tal kedvezően csökkentette a bérktg-et;
- az órabérek növekedése 161 000 eFt-tal növelte a bérktg-et.

Amennyiben az a) részben rosszul számolt a vizsgázó, de a rossz számszaki végeredményeket szövegesen helyesen értelmezte, akkor az értelmezésre teljes pontszám jár.

III. feladat (10 + 5 + 5 + 5 = 25 pont)

Egy termelő vállalkozás beszámolójából az alábbi kivonatot ismerjük, amely a teljes évet felölelte (adatok MFt-ban).

Megnevezés	Bázisidőszak	Tárgyidőszak
Anyagköltség	14 400	15 120
Anyagkészlet nyitó értéke	1 030	970
Anyagkészlet záró értéke		836
Szállítói kötelezettség nyitó értéke	1 400	
Szállítói kötelezettség záró értéke	1 600	1 800

Csak normál (nem speciális) gazdasági események történtek az anyagokkal (az év során engedmény és visszaküldés nem történt). A szállítók növekedése csak az anyagokkal összefüggésben történt, az áfa kulcs 27 % volt.

Feladatok:

- a) Állítsa össze a tárgyidőszakra az anyagok és a szállítók mérlegmozgását (nyitó, növekedés, csökkenés, záró)! Konkrétan nevezze meg a növekedés és csökkenés eseményét is!

Anyagok:

Nyitó	+ Beszerzés (1 pont)	– Felhasználás (1 pont)	= Záró
970	14 986* (1,5 pont)	15 120 (1 pont)	836

*Beszerzés összegének meghatározása maradék egyenleg módon:

$$14\,986 + 836 - 970 = 14\,986 \text{ MFt}$$

Szállítók:

Nyitó	+ Beszerzés (1 pont)	– Kifizetés (1 pont)	= Záró
1 600 (1 pont)	14 986 * 1,27 = 19 032,22 (1,5 pont)	*18 832,22 (1 pont)	1 800

*Kifizetés összegének meghatározása maradék egyenleg módon:

$$1\,600 + 19\,032,22 - 1\,800 = 18\,832,22 \text{ MFt}$$

- b) Határozza meg mindkét időszakra az anyagok forgási idejét (360 napos évvel és két tizedes jegy pontossággal)!

	bázis időszak (2,5 pont)	tárgy időszak (2,5 pont)
Átlagos anyagkészlet	$(1\,030 + 970) / 2 = 1\,000 \text{ MFt}$	$(970 + 836) / 2 = 903 \text{ MFt}$
Napi anyagktg.	$14\,400 / 360 = 40 \text{ MFt/nap}$	$15\,120 / 360 = 42 \text{ MFt/nap}$
Forgási idő	$1\,000 / 40 = 25 \text{ nap}$	$903 / 42 = 21,5 \text{ nap}$

Ha valaki a záró egyenlegről számol, akkor 3,5 pontot kaphat az 5-ből.

- c) Szövegesen értelmezze az anyagok forgási idejének változását!

Anyagfelhasználás változása: $15\,120 / 14\,400 = 105 \% \rightarrow + 5 \%$ (1 pont)

Átlagos anyagkészlet változása: $903 / 1\,000 = 90,3 \% \rightarrow - 9,7 \%$ (1 pont)

Forgási idő változása: $21,5 / 25 = 86 \% \rightarrow - 14 \%$ (1 pont)

Az anyagok forgási idejének csökkenése kedvező, amely arra vezethető vissza, hogy az anyagkészlet átlagos állománya csökkent (9,7 %), miközben az anyagfelhasználás nőtt (5 %). (2 pont)

- d) Az anyagkészlettel és a szállítókkal összefüggésben mi jelenik meg a vállalkozás magyar Számviteli törvény szerinti Cash flow kimutatásában a tárgyidőszakban? (Melyik kategória, melyik sor, milyen érték?)

Anyagok:

Működési cash flow **(0,5 pont)**

10. Forgóeszközök (vevőkövetelés és pénzeszköz nélkül) változása **(1 pont)**

Összeg: $-(836 - 970) = + 134$ MFt **(1 pont)**

Szállítók:

Működési cash flow **(0,5 pont)**

6. Szállítói kötelezettség változása **(1 pont)**

Összeg: $1\,800 - 1\,600 = + 200$ MFt **(1 pont)**

A Cash flow kimutatás sornál nem csak a szó szerintire megnevezésére jár pont, akkor teljes pontszám jár, ha tartalmilag jó az elnevezés (pl. készletek növekedése, forgóeszközök állományváltozása).

IV/a) feladat (10 pont)

A feladat megoldásaként a vizsgázónak el kell készítenie az ellenőrzést végzők megbízólevelét.

A megbízólevél tartalmazza:

- a kiállító szervezet megnevezését, címét,
- a megbízólevél számát (iktatószámát, nyilvántartási számát),
- a „Megbízólevél” megnevezést,
- az ellenőr(ök) nevét, beosztását,
- az ellenőrzött szervezet(ek), helyszínek megjelölését, a helyszíni ellenőrzés időszakát,
- az ellenőrzés tárgyának megjelölését, az ellenőrzési programra való hivatkozást,
- a megbízólevél érvényességi idejét,
- a kiállítás keltét,
- a megbízólevél kiadmányozására jogosult aláírását (esetleg bélyegző lenyomatát).

A feladat megoldására a kidolgozás színvonalától függően adható pont.

IV/b) feladat (28 pont)

Megoldásként többféle jó és elfogadható kidolgozás készíthető, de a vizsgázónak figyelembe kell vennie, hogy a vizsgált időszak (2016. január – 2018. június), a vizsgálat ideje (2018. szeptember 3-14. között) és a vizsgálatot elrendelő személy (vezérigazgató) a feladatban konkrétan szerepelt, így ezek mindenképpen meg kell, hogy jelenjenek a vizsgálati programban. A vizsgázótól elvárható, hogy a vizsgálati program készítésének dátumát helyesen állapítsa meg, tehát az megelőzze a vizsgálat első napját.

A feladat egy lehetséges megoldása:

VIZSGÁLATI PROGRAM

a Müplasz Zrt. (9835 Mikosszéplak, Mű út u. 5.)
a tárgyi eszközök hatékonyságának vizsgálatához kapcsolódóan

I.

A vizsgálatot elrendelte:	Pulasitiki Platón vezérigazgató
Vizsgált időszak:	2016. január – 2018. június
A vizsgálat ideje:*	2018. szeptember 3-14.
A vizsgálatot végzik:*	Plasto Skolasztika belső ellenőr Roba Fürtike belső ellenőr
Megbízólevél száma:*	2018/22

(*Megjegyzés: ezek a program III. részében is szerepeltethetők.)

A vizsgálat célja annak megállapítása, hogy:

1. Helyesen számolták-e a tárgyi eszköz hatékonysági mutatókat?
2. Helyesen határozták-e meg a figyelembe veendő nettó termelési értéket?
3. Helyesen határozták-e meg a figyelembe veendő tárgyi eszközök állományát?
4. Jól szervezett-e a munkabeosztás?
5. Hogyan alakult a kieső- és veszteségidők aránya?
6. Beruházások megfelelő ütemezése?

II. Részletes vizsgálati feladatok

1. Helyesen számolták-e a tárgyi eszköz hatékonysági mutatókat?
 - felhasznált adatok ellenőrzése
 - számítás helyességének ellenőrzése
 - megfelelő mutatót alkalmaznak-e a cégnél
2. Helyesen határozták-e meg a figyelembe veendő nettó vagy anyagmentes termelési értéket?
 - bruttó termelési érték
 - anyagmentes termelési érték
 - nettó termelési érték
3. Helyesen határozták-e meg a figyelembe veendő tárgyi eszközök állományát?
 - analitika ellenőrzése leltározással
 - analitikus és főkönyvi adatok összevetése
 - tárgyi eszközök körének meghatározása
 - használaton kívüli tárgyi eszközök
 - nem működő tárgyi eszközök
 - beszerzett, de még nem használt tárgyi eszközök
 - használatból már kivont, de még meglévő tárgyi eszközök
 - tartalékként tárolt tárgyi eszközök
4. Jól szervezett-e a munkabeosztás?
 - tényleges kapacitás összevetése a kapacitásnormákkal
 - termelésirányítás hatékonysága
 - munkafegyelem
 - javítási, karbantartási idők összevetése az előző évvel és a tervekkel
 - javítás, karbantartás idején kívüli ütemezésű-e
5. Hogyan alakult a kieső- és veszteségidők aránya?
 - hasznos időalap meghatározása
 - szűk keresztmetszetek miatti korlátok (gép-munkaerő viszonya)
 - selejt, javítás ideje
 - környezeti tényezők hatása (mezőgazdasági termények mint alapanyagok)
6. Beruházások megfelelő ütemezése?
 - beruházások szabályozása
 - beruházások hatékonysága

III. VIZSGÁLATSZERVEZÉSI FELADATOK

Az ellenőrzést a vizsgált időszak tervezett és tényleges adatai alapján kell elvégezni.

A vizsgálat során folyamatosan tájékoztatni kell az ellenőrzött részlegek vezetőjét a vizsgálat részmegállapításairól.

A vizsgálati jelentéshez csatolni kell a megalapozottságát biztosító okiratokat.

Az érdekeltekkel egyeztetett vizsgálati jelentés leadásának határideje 2018. szeptember 19.

Mikosszéplak, 2018. augusztus 27.

Pulasitiki Platón s.k.
vezérigazgató

Pontozás: I. Bevezető rész 6 pont; II. Részletes vizsgálati feladatok rész helyesen meghatározott vizsgálati feladatonként 1,5 pont (maximum $12 \cdot 1,5 = 18$ pont); III. Vizsgálat megszervezése (módszerei) rész 4 pont.

(A feladat megoldásánál a részletes vizsgálati feladatok rész más tagolással, illetve más feladatok meghatározásával vagy a feladatok tömörebb megfogalmazásával is elfogadható. A vizsgálatot végzők meghatározása, a vizsgálat ideje és a megbízólevél száma az általános rész helyett a vizsgálat szervezési feladatok között is szerepelhet.)

IV/c) feladat (12 pont)

A feladat megoldásaként – a feladatból adódóan – csak **közös jegyzőkönyv** készíthető (más okmány nem fogadható el).

A közösen megállapított tényhelyzet vonatkozhat például a leltározás mennyiségi folyamatának helyszíni szemléjére.

A közös jegyzőkönyv összeállításának értékelésekor a vizsgázótól el kell várni a közös jegyzőkönyv készítésének alaki és tartalmi követelményeit, így

- a közös jegyzőkönyv címszó feltüntetését,
- a közös jegyzőkönyv megnevezés alatt a felvétel helyének és időpontjának pontos megadását,
- a jelenlévők nevének és beosztásának rögzítését,
- a közös jegyzőkönyv tárgyának megjelölését,
- a közösen megállapított tényhelyzet pontos – egyoldalú megjegyzések, vélemények nélküli – leírását,
- a közös jegyzőkönyv lezárását és a jelenlévők aláírását.

A megoldás akkor fogadható el a kidolgozástól függően 6-12 ponttal, ha megfelelő okmányt dolgozott ki és az megfelel az alaki és tartalmi követelményeknek. Hibás megoldásért pontlevonás jár a kidolgozás hiányosságaitól, hibáitól függően. A feladatra 6 pontnál kevesebb nem adható (kivéve a nulla pontot ér).

A tételsor kidolgozásának szakirodalmi alapja:

- Dr. Bíró Tibor – Kresalek Péter – Dr. Pucsek József – Dr. Sztanó Imre: A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése (Perfekt, Budapest 2016.)
- Kresalek Péter – Dr. Pucsek József: Példatár és feladatgyűjtemény a vállalkozások tevékenységének komplex elemzéséhez (Perfekt, Budapest 2016.)
- Blumné Bán Erika – Vörös László: Az ellenőrzés rendszere és általános módszertana (SALDO T01/2010.)
- dr. Birher Ilona – Bodonyi Miklós – dr. Sztanó Imre – Vörös László: A vállalkozások tevékenységének ellenőrzése (SALDO 2012.)
- Bán Erika – Kresalek Péter – Dr. Pucsek József – Dr. Siklósi Ágnes – Dr. Sisa Krisztina Andrea – Dr. Veress Attila: Tételvázlatok a vállalkozási mérlegképes könyvelői komplex szakmai vizsgához – számvitel-elemzés-ellenőrzés (Perfekt, 2017.)